

КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ МУЗИЧНОГО ВИКОНАВСТВА

Педагогіка

Освітній ступінь	Бакалавр	Курс	4
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво» 026 «Сценічне мистецтво»	Семестр	7
Освітньо-професійна програма	«Фортепіано/Орган», «Оркестрові інструменти: Скрипка/ Альт/ Віолончель/ Арфа/Контрабас/Гобой/Кларнет/Саксофон/ Фагот/Флейта/Валторна/Тромбон/Труба/ Туба/Ударні інструменти», «Народні інструменти: Бандура/Домра/ Балалайка/ Гітара/Цимбали», «Народні інструменти: Баян/Акордеон», «Диригування: Хорове диригування/Оперно-симфонічне диригування», «Композиція», «Музична режисура».		
Статус	Обов'язкова	ECTS	3
		Годин	90
		Лекції	14
		Практичні	14
		Самостійна робота	62
Форма контролю	Залік		

Інформація про викладача

ПІБ	Юник Дмитро Григорович – доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії та історії музичного виконавства
Профіль викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=u7pPS28AAAAJ https://orcid.org/0000-0003-2930-238X
e-mail	d.yunyk@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Зміст означеної програми спрямований на підготовку висококваліфікованих бакалаврів до передачі знань, умінь і навичок наступним поколінням, тобто на підготовку креативних, творчо мислячих фахівців з вираженням ознак власного індивідуального педагогічного стилю, який надасть їм змогу виховувати в учнів/студентів систему самобутніх/виняткових гуманістично-професійних рис, усвідомлене відстоювання адекватного «власного Я» в мереживі прояву інших особистостей, манеру побудови в уяві художніх образів музичних творів та їх неповторної/оригінальної звукової реалізації з урахуванням вроджених психолого-фізіологічних властивостей та набутих художньо-естетичних цінностей митця тощо.

У запропонованому курсі на підставі системного аналізу розкривається сутність педагогічної діяльності фахівців мистецького профілю, виокремленні специфічні аспекти педагогічної роботи.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета — вивчення педагогічного процесу та закономірностей його успішного перебігу спрямованого на виховання конкурентоспроможного майбутнього фахівця мистецького профілю.

Завдання:

1) розкрити різні методологічні підходи до навчання та виховання учнів/студентів мистецької спрямованості;

2) розглянути історичний аспект розвитку дидактики;

3) обґрунтувати специфіку використання досягнень сучасної психологічної науки у навчанні та вихованні учнів/студентів мистецької спрямованості;

4) висвітлити методологію застосування стратегій комунікації з учнями/студентами мистецької спрямованості у навчально-виховному процесі;

5) проаналізувати форми та методи передачі знань, умінь та навичок учням/студентам мистецької спрямованості у навчально-виховному процесі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- аксіологічні основи педагогічної науки;
- закономірності педагогічного процесу;
- педагогічні технології;
- механізми становлення особистості;
- основні компетенції;
- основні тенденції розвитку мистецької освіти;
- основні критерії оцінювання діяльності учнів/студентів;
- дидактично-правові та естетичні норми навчального процесу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **вміти:**

- формулювати основну мету й завдання навчання та виховання учнів/студентів мистецької спрямованості;
- визначати рушійні сили педагогічного процесу;
- організувати ефективний процес навчання та виховання учнів/студентів мистецької спрямованості;
- контролювати і регулювати навчально-пізнавальну діяльність учнів/студентів мистецької спрямованості;
- зробити самоаналіз уроку/заняття;
- забезпечити інформатизацію навчального процесу;
- діагностувати і вимірювати основні здобутки учнів/студентів мистецької спрямованості.

Компетентності, якими має оволодіти студент:

Загальні компетентності:

- здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність створювати умови розвитку особистості;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність до критики та самокритики.

Фахові компетентності:

- здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій у педагогічному процесі;
- здатність до розв'язання педагогічних проблем;
- здатність ефективно застосовувати форми і методи передачі знань, умінь та навичок учням/студентам мистецької спрямованості у навчально-виховному процесі;

- здатність спроектувати особистісну траєкторію розвитку учня/студента мистецької спрямованості;
- здатність забезпечувати творчу взаємодію вчителя/викладача з учнями/студентами мистецької спрямованості.

Програмні результати навчання

1. Глибина розуміння студентом одержаних знань, їх повнота, що виявляється у:
 - знаннях змісту основного матеріалу;
 - знаннях основних функцій педагогіки;
 - знаннях основних етапів розвитку педагогічної науки;
 - знаннях послідовності засвоєння методичних матеріалів;
 - знаннях критеріїв оцінювання виконання педагогічної роботи.
- II. Усвідомлені знання, самостійне мислення студентів виявляються в таких уміннях:
 - проектування майбутньої педагогічної діяльності;
 - постановки педагогічних завдань за розробленою методикою;
 - оцінювання ступеня виконання поставлених завдань (або завдання);
 - досягнення поставленого мета-завдання;
 - доцільного використання основних методів педагогічної роботи;
 - контроль і корегування педагогічного процесу.

Тематика самостійної роботи

1. Педагогіка як наука: становлення та розвиток.
2. Інноваційні педагогічні технології.
3. Форми і методи навчально-виховної роботи з учнями/студентами мистецької спрямованості.
4. Педагогічні стилі та специфіка їх застосування у навчально-виховній роботі з учнями/студентами мистецької спрямованості.
5. Самоконтроль засвоєння знань, формування умінь і навичок у процесі самостійної роботи учнів/студентів мистецької спрямованості.

Для більш ефективної взаємодії із студентами, донесення матеріалів, посилень, відео-аналогів лекцій використовується електронна пошта, *Telegram*, *Viber*, *Zoom*, *YouTube*.

Перелік тем

Змістовий модуль 1. Дидактика як складова педагогічної науки.

Тема 1. Педагогіка як наука: становлення та розвиток.

Тема 2. Інноваційні педагогічні технології.

Змістовий модуль 2. Педагогічне управління навчально-виховним процесом.

Тема 3. Форми і методи навчально-виховної роботи з учнями/студентами мистецької спрямованості.

Тема 4. Педагогічні стилі та специфіка їх застосування у навчально-виховній роботі з учнями/студентами мистецької спрямованості.

Тема 5. Самоконтроль засвоєння знань, формування умінь і навичок у процесі самостійної роботи учнів/студентів мистецької спрямованості.

Форми та технології навчання

Лекції (у т.ч. онлайн) та семінарські заняття (доповіді з презентацією, письмові роботи).

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали (вимоги, ілюстрації, інтернет-посилання) надсилаються у відповідну групу у *Viber*.

Методи контролю

Контроль модульний: за змістовими модулями I та II у вигляді тестових запитань (*Google*-форми).

В кінці семестру – залік.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Відвідування лекцій	20
2.	Стисла доповідь за обраною тематикою на семінарах	25
3.	Участь у обговореннях та доповнення на семінарах	5
4.	Контрольні модульні роботи	25
5.	Залік	25
	Всього	100

Критерії оцінювання знань студентів

Оцінка А — відмінно (90 – 100)

1. Студент знає: аксіологічні основи педагогічної науки; закономірності педагогічного процесу; педагогічні технології; умови розвитку особистості; механізми становлення особистості; основні компетенції; основні тенденції розвитку мистецької освіти; форми та методи передачі знань, умінь та навичок учням/студентам мистецької спрямованості у навчально-виховному процесі; основні критерії оцінювання діяльності учнів/студентів; дидактично-правові та естетичні норми навчального процесу.

2. Студент вміє: формулювати основну мету й завдання навчання та виховання учнів/студентів мистецької спрямованості; визначати рушійні сили педагогічного процесу; організувати ефективний процес навчання та виховання учнів/студентів мистецької спрямованості; контролювати і регулювати навчально-пізнавальну діяльність учнів/студентів мистецької спрямованості; забезпечувати творчу взаємодію вчителя/викладача з учнями/студентами мистецької спрямованості; зробити самоаналіз уроку/заняття; забезпечити інформатизацію навчального процесу; спроєктувати особистісну траєкторію розвитку учня/студента мистецької спрямованості; діагностувати і вимірювати основні здобутки учнів/студентів мистецької спрямованості.

Оцінка В — добре (82-89)

1. Студент знає: аксіологічні основи педагогічної науки; закономірності педагогічного процесу; педагогічні технології; умови розвитку особистості; механізми становлення особистості; основні компетенції; основні тенденції розвитку мистецької освіти; форми та методи передачі знань, умінь та навичок учням/студентам мистецької спрямованості у навчально-виховному процесі; основні критерії оцінювання діяльності учнів/студентів; дидактично-правові та естетичні норми навчального процесу.

2. Студент вміє: формулювати основну мету й завдання навчання та виховання учнів/студентів мистецької спрямованості; організувати ефективний процес навчання та виховання учнів/студентів мистецької спрямованості; контролювати і регулювати навчально-пізнавальну діяльність учнів/студентів мистецької спрямованості; забезпечувати творчу взаємодію вчителя/викладача з учнями/студентами мистецької

спрямованості; зробити самоаналіз уроку/заняття; забезпечити інформатизацію навчального процесу; спроектувати особистісну траєкторію розвитку учня/студента мистецької спрямованості; діагностувати і вимірювати основні здобутки учнів/студентів мистецької спрямованості.

3. Студент не вміє в повному обсязі визначати рушійні сили педагогічного процесу або проявляє невпевненість при виконанні будь-якого іншого одного вміння сформованого у процесі оволодіння матеріалом навчальної дисципліни.

Оцінка С — добре (74-81)

1. Студент знає: аксіологічні основи педагогічної науки; закономірності педагогічного процесу; педагогічні технології; умови розвитку особистості; механізми становлення особистості; основні компетенції; основні тенденції розвитку мистецької освіти; форми та методи передачі знань, умінь та навичок учням/студентам мистецької спрямованості у навчально-виховному процесі; основні критерії оцінювання діяльності учнів/студентів; дидактично-правові та естетичні норми навчального процесу.

2. Студент вміє: формулювати основну мету й завдання навчання та виховання учнів/студентів мистецької спрямованості; організовувати ефективний процес навчання та виховання учнів/студентів мистецької спрямованості; контролювати і регулювати навчально-пізнавальну діяльність учнів/студентів мистецької спрямованості; забезпечувати творчу взаємодію вчителя/викладача з учнями/студентами мистецької спрямованості; зробити самоаналіз уроку/заняття; забезпечити інформатизацію навчального процесу; спроектувати особистісну траєкторію розвитку учня/студента мистецької спрямованості; діагностувати і вимірювати основні здобутки учнів/студентів мистецької спрямованості.

3. Студент не вміє в повному обсязі визначати рушійні сили педагогічного процесу та забезпечити інформатизацію навчального процесу або проявляє невпевненість при виконанні будь-яких двох інших умінь сформованих у процесі оволодіння матеріалом навчальної дисципліни.

Оцінка D — задовільно (64-73)

1. Студент логічно відповідає на питання, але допускає погрешності у розкритті змісту аксіологічних основ педагогічної науки; закономірностей педагогічного процесу; педагогічних технологій; умов розвитку особистості; механізмів становлення особистості; основних компетенцій; основних тенденцій розвитку мистецької освіти; форм та методів передачі знань, умінь та навичок учням/студентам мистецької спрямованості у навчально-виховному процесі; основних критеріїв оцінювання діяльності учнів/студентів; дидактично-правових та естетичних норм навчального процесу.

2. Студент допускає помилки у прояві від трьох до п'яти умінь сформованих під час оволодіння матеріалом навчальної дисципліни, зокрема у процесі: формулювання основної мети й завдань навчання та виховання учнів/студентів мистецької спрямованості; організації ефективного навчання та виховання учнів/студентів мистецької спрямованості; контролювання і регулювання навчально-пізнавальної діяльності учнів/студентів мистецької спрямованості; забезпечення творчої взаємодії вчителя/викладача з учнями/студентами мистецької спрямованості; самоаналізу уроку/заняття; забезпечення інформатизації навчального процесу; проектування особистісної траєкторії розвитку учня/студента мистецької спрямованості; діагностування і вимірювання основних здобутків учнів/студентів мистецької спрямованості.

Оцінка E — задовільно (60-63)

1. Студент надає не повну (не точну) відповідь на питання щодо змісту аксіологічних основ педагогічної науки; закономірностей педагогічного процесу; педагогічних технологій; умов розвитку особистості; механізмів становлення особистості; основних компетенцій; основних тенденцій розвитку мистецької освіти; форм та методів

передачі знань, умінь та навичок учням/студентам мистецької спрямованості у навчально-виховному процесі; основних критеріїв оцінювання діяльності учнів/студентів; дидактично-правових та естетичних норм навчального процесу.

2. Студент допускає помилки у прояві від шести до дев'яти вмінь сформованих під час оволодіння матеріалом навчальної дисципліни, зокрема у процесі: формулювання основної мети й завдань навчання та виховання учнів/студентів мистецької спрямованості; організації ефективного навчання та виховання учнів/студентів мистецької спрямованості; контролювання і регулювання навчально-пізнавальної діяльності учнів/студентів мистецької спрямованості; забезпечення творчої взаємодії вчителя/викладача з учнями/студентами мистецької спрямованості; самоаналізу уроку/заняття; забезпечення інформатизації навчального процесу; проектування особистісної траєкторії розвитку учня/студента мистецької спрямованості; діагностування і вимірювання основних здобутків учнів/студентів мистецької спрямованості.

Оцінка FX — незадовільно (35 – 59)

1. Студент орієнтується в тематиці навчальної дисципліни, але не знає відповіді на питання щодо змісту аксіологічних основ педагогічної науки; закономірностей педагогічного процесу; педагогічних технологій; умов розвитку особистості; механізмів становлення особистості; основних компетенцій; основних тенденцій розвитку мистецької освіти; форм та методів передачі знань, умінь та навичок учням/студентам мистецької спрямованості у навчально-виховному процесі; основних критеріїв оцінювання діяльності учнів/студентів; дидактично-правових та естетичних норм навчального процесу.

2. Студент допускає помилки у прояві від десяти до п'ятнадцяти вмінь сформованих під час оволодіння матеріалом навчальної дисципліни, зокрема у процесі: формулювання основної мети й завдань навчання та виховання учнів/студентів мистецької спрямованості; організації ефективного навчання та виховання учнів/студентів мистецької спрямованості; контролювання і регулювання навчально-пізнавальної діяльності учнів/студентів мистецької спрямованості; забезпечення творчої взаємодії вчителя/викладача з учнями/студентами мистецької спрямованості; самоаналізу уроку/заняття; забезпечення інформатизації навчального процесу; проектування особистісної траєкторії розвитку учня/студента мистецької спрямованості; діагностування і вимірювання основних здобутків учнів/студентів мистецької спрямованості.

Оцінка X — незадовільно (0 – 34)

1. Студент не орієнтується в тематиці навчальної дисципліни і не знає відповіді на питання щодо змісту аксіологічних основ педагогічної науки; закономірностей педагогічного процесу; педагогічних технологій; умов розвитку особистості; механізмів становлення особистості; основних компетенцій; основних тенденцій розвитку мистецької освіти; форм та методів передачі знань, умінь та навичок учням/студентам мистецької спрямованості у навчально-виховному процесі; основних критеріїв оцінювання діяльності учнів/студентів; дидактично-правових та естетичних норм навчального процесу.

2. Студент не вміє продемонструвати жодного вміння, яке формується у процесі оволодіння матеріалом навчальної дисципліни, зокрема, він не вміє: формулювати основну мету й завдання навчання та виховання учнів/студентів мистецької спрямованості; визначати рушійні сили педагогічного процесу; організовувати ефективний процес навчання та виховання учнів/студентів мистецької спрямованості; контролювати і регулювати навчально-пізнавальну діяльність учнів/студентів мистецької спрямованості; забезпечувати творчу взаємодію вчителя/викладача з учнями/студентами мистецької спрямованості; зробити самоаналіз уроку/заняття; забезпечити інформатизацію навчального процесу; спроектувати особистісну траєкторію розвитку учня/студента мистецької спрямованості; діагностувати і вимірювати основні здобутки учнів/студентів мистецької спрямованості.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Позааудиторні заняття

Передбачається у межах вивчення навчальної дисципліни участь студентів у міжнародних та вітчизняних конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах тощо.

Рекомендована література

(основна)

1. Аніщенко, В., & Падалка, О. (2010). Андрагогічні засади підготовки педагогів. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*, 2, 217–224. Ніжин: Видавець П.П. Лисенко.
2. Антонова, О. Є. (2011). Педагогічна креативність у структурі педагогічної обдарованості вчителя. *Нові технології навчання: науково-методичний збірник в 2-х ч.*, (ч. 2, вип. 69, с. 11–17). Київ-Вінниця: НПУ ім. М.П. Драгоманова.
3. Білозерська, С. І. (2021). Особистісний потенціал у структурі особистості викладача. В кн. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Психологія*. (Т. 32(71), № 1, с. 87–92). Київ: ТНУ ім. В. І. Вернадського.
4. Бірук, Н. П. (2019). Наукові та авторські школи в українській педагогічній науці. *Інноваційна педагогіка*, 14(2), 13–17. Київ: НАПН.
5. Вашуленко, О. В. (2015). Аналіз психологічних передумов організації повторення в початковому навчанні. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 2(46), 198–210. Київ: НАПН.
6. Вовк, М. (2016). Зростання академічної культури в університетській підготовці майбутніх вчителів: методологічний вимір. *Професійна і неперервна освіта. Польсько-український науковий щорічник*, 1, 253–263. Київ: НАПН.
7. Волобуєва, О. Ф. (2014). Професійна діяльність сучасного викладача вищої школи: виклики та пріоритети. В кн. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: Педагогічні та психологічні науки* (вип. 4(73), с. 392–406). Хмельницький: НАДПСУ.
8. Гризун, Л. Е. (2012). Електронне портфоліо сучасного вчителя як засіб підвищення його професійної майстерності. В кн. *Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія: Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики*. (Вип. 17, с. 162–167). Київ: НПУ ім. М. П. Драгоманова.
9. Гунченко, О. Г. (2014). Імідж викладача вищої школи. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*, 4(63), 79–85. Ніжин: Видавець П.П. Лисенко.
10. Дебич, М. А. (2019). *Теоретичні засади інтернаціоналізації вищої освіти: міжнародний досвід*: монографія. Ніжин: ПП Лисенко.
11. Дзюба, І. (2016). Поняття «науково-педагогічний працівник»: теоретико-правові та нормативні проблеми визначення. *Юридична Україна*, 7–8, 80–86. Київ: Либідь.
12. Довга, Т. Я. (2016). Іміджеві акценти в професійній підготовці майбутнього вчителя початкової школи. *Витоки педагогічної майстерності. Серія: Педагогічні науки* (№ 18, с. 90–96). Полтава: ПНПУ.
13. Євтух, М. Б. (2014). Теоретичні засади науково-дослідницької діяльності викладачів університетів України. *Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка*, 22, 4–15. Ніжин: Видавець П.П. Лисенко.
14. Занюк, С. С. (2002). *Психологія мотивації: навчальний посібник*. Київ: Либідь.
15. Зязюн, І. А. (2005а). Філософія педагогічної якості в системі неперервної освіти. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*, 25, 13–18. Житомир: ЖДУ ім. Івана Франка.
16. Зязюн, І. А. (2005b). Якісні параметри підготовки вчителя в контексті

гуманітаризації освіти. *Вісник Черкаського національного університету*, 74, 70–81. Черкаси: ЧНУ.

17. Зязюн, І. А. (2012) Синергетичні параметри педагогіки як детермінанти креативного навчання. *Креативна педагогіка*, 5, 7–13. Ніжин: Видавець П.П. Лисенко.

18. Козир, А. В. (2016а). Інноваційні аспекти технологізації процесу формування професійної майстерності майбутніх учителів музики. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*, 6, 100–106. Київ: НПУ ім. М.П.Драгоманова.

19. Козир, А. В. (2016б). Основні тенденції розвитку мистецької освіти на сучасному етапі. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*, 3, 25–37. . Київ: НПУ ім. М.П.Драгоманова.

20. Колотило, М. О. (2013). Культурний капітал та особливості його відтворення у вищій освіті (соціально-філософський дискурс). *Вісник Дніпропетровського національного університету*, 23(4), 184–191. Дніпропетровськ: ДНУ.

21. Кремень, В. (2018). Ціннісний вимір буття людини в синергії комунікації. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*, 50, 7–13. Ніжин: Видавець П.П. Лисенко.

22. Кристопчук, Т. Є. (2014). *Тенденції розвитку педагогічної освіти в країнах Європейського Союзу*. (Автореф. дис. д-ра пед. наук). Київ.

23. Курило, В. (1999). Моделювання системи критеріїв оцінки розвитку освіти в регіоні. *Педагогіка і психологія*, 2, 35–39. Луганськ: ЛНУ ім. Т.Шевченка.

24. Лабунець, В. М. (2009). Психолого–педагогічні особливості мотивації майбутнього вчителя музики до професійного зростання в процесі неперервної освіти. *Проблеми сучасної психології*, 3, 223–232. Кам'янець-Подільський: Аксіома.

25. Ничкало, Н., Лук'янова, Л., & Хомич, Л. (2021). Інтердисциплінарна взаємодія у професійній підготовці вчителя як педагогічна реальність. *Міждисциплінарні дослідження складних систем*, 19, 94–108. Київ: НАПУ.

26. Орлов В. Ф. Педагогічна майстерність викладача мистецьких дисциплін : навч.-метод. посіб. / В. Ф. Орлов, О. О. Фурса, О. В. Баніт. – Київ: Едельвейс, 2012. – 272 с.

27. Падалка, Г. М. (2017). Педагогіка мистецтва: домінантні аспекти розвитку. В кн. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка. Серія: Педагогічні науки*. (Вип. 152, с. 31–37). Кіровоград: КДПУ ім. В. Винниченка

28. Сухомлинська, О. (2011). Колектив і особистість в контексті філософії освіти. В *Розвиток сучасної освіти: освітологічні наголоси: наукове видання* (с. 33–41). Київ: КУ ім. Б. Грінченка.

29. Федірчук, Т., & Нікула, Н. (2018). Система формування професійно-педагогічного іміджу майбутніх викладачів вищої освіти. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 10(84), 226–237. Київ: НАПН.

30. Фіцула, М. (2002). *Педагогіка: навчальний посібник*. Київ: Академія. 528 с.

31. Хижна О. П. Інноваційний розвиток мистецької освіти : суспільна потреба та суперечності її реалізації / О. П. Хижна // *Наука і освіта : наук.-практ. журн. Півд. наук. центру АПН України*. – 2010. – № 2 [Спецвип. : Проект «Когнітивні процеси та творчість»]. – С. 278 – 283. Ніжин: Видавець П. П. Лисенко.

32. Хомич, Л. О. (2017). Партнерство педагогічної науки і практики: нові виміри. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*, 1(13), 82–91. Ніжин: Видавець П. П. Лисенко.

33. Хуртенко, О. В. (2017). Структура професійного іміджу молодого педагога та фактори, що впливають на його формування. *Проблеми екстремальної та кризової психології*, 21, 194–203. Київ: Либідь.

34. Юник, Д. Г. (2009). *Виконавська надійність музикантів: зміст, структура і методика формування*: монографія. Київ: ДАККіМ.

35. Юник, І. Д. (2019). Корекція репутаційних недоліків педагога засобами

іміджування при формуванні фахового бренду. *Директор школи, ліцею, гімназії. Спеціальний тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору»*, III(85), 4(2), 335–346. Кременчуг: КНУ ім. М. Остроградського.

36. Юник, І. Д. (2019). Формування психологічної стійкості комунікаторів у процесі підготовки до професійної діяльності. В кн. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Військово-спеціальні науки* (Вип. 1(41), с. 58–62). Київ: КНУ ім. Т. Шевченка.

37. Юник, І. Д. (2021). Брендинг викладача вишу як носія певної поведінкової ролі в ієрархічній структурі колективу. *У Міжнародні науково-практичні читання пам'яті академіка Анатолія Авдієвського: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 4–6 березня* (С. 84–88). Київ: Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова.

38. Юник, І. Д. (2022). *Бренд науково-педагогічного працівника вишу*: монографія. Кам'янець-Подільський: Аксіома. 608 с.

39. Юник, І. Д., Юник, Д. Г., & Юник, Т. І. (2021). Запам'ятовування музичної інформації як основа формування виконавської майстерності у студентів вищих мистецьких навчальних закладів. В В. І. Федоришин (Ред.), *Інтегральна система мистецької освіти: етнокультурний напрям розвитку здібностей творчої особистості*: колективна монографія (с. 106–131). Київ: ТзОВ «Світ знань».

40. Atkinson, R. C., & Shiffrin, R. M. (1968). Human Memory: A Proposed System and Its Control Processes. In K. W. Spence and J. T. Spence, eds. *The Psychology of Learning and Motivation: Advances in Research and Theory*. Vol. 2. New York: Academic Press, pp.89–195.

41. Bedny, G. Z., & Karwowsky, W. (2007). *A systemic-structural theory of activity: Applications to human performance and work design*. New York: CRC Press, Taylor & Francis Group. 215 p.

42. Conway, C., & Hodgman, T. (2009). *Teaching music in higher education*. New York: Oxford University Press. 346 p.

43. Torrance, E. P. (1962). *Guiding creative talent. Englewood Cliffs*. New York: Prentice – Hall. 289 p.

44. Shafir, T., Taylor, S. F., Atkinson, A. P., Langenecker, S. A., & Zubieta, J. (2013). Emotion regulation through execution, observation, and imagery of emotional movements. *Brain and Cognition*, 82 (2), 219–227. DOI: 10.1016/j.bandc.2013.03.001

Додаткова література

45. Бабушко, С. (2013). Напівформальна освітня система: аналіз зарубіжних підходів. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*, 6, 172–182. Ніжин: Видавець П. П. Лисенко.

46. Безбородих, С. М. (2016). *Формування конкурентоспроможності майбутніх педагогів у процесі професійної підготовки*. (Дис. канд. пед. наук). Старобільськ.

47. Бучек, Л. І. (1993). *Аналіз емоційної стійкості як прояву особливостей саморегуляції особистості* (Дис. канд. психол. наук). Київ.

48. Гузій, Н. В. (2007). *Категорія професіоналізму в теорії і практиці підготовки майбутнього педагога*. (Дис. д-ра пед. наук). Київ.

49. Довга, Т. Я. (2021). *Теоретичні засади і технології формування особистісно-професійного іміджу майбутнього вчителя початкової школи*. (Дис. д-ра пед. наук). Кропивницький.

50. Котова, Л. М. (2000). *Емоційна стійкість як засіб формування інструментально-виконавської надійності у студентів музично-педагогічних факультетів*. (Дис. канд. пед. наук). Мелітополь.

51. Левчук Л. Т. Художня творчість як міжнаукова проблема: досвід поняттєво-категоріального забезпечення / Л. Т. Левчук // Вісник Маріупольського державного

університету. Сер. : Філософія, культурологія, соціологія. – 2012. - Вип. 4. – С. 7-11. Маріуполь: МДУ.

52. Лук'янова, Л. Б. (2012). Неформальна освіта дорослих як невід'ємна складова освіти впродовж життя. *Вісник Черкаського національного університету*, 1(214), 94–97. Черкаси: ЧНУ.

53. Матвієнко, О. В. (2019). Актуальні проблеми формування педагогічної позиції вчителя в умовах реформування системи освіти. *Наукові записки*, 145, 82–90. Київ: КНЛУ.

54. Савченко, Н. (2018). Професійний імідж викладача як складова його педагогічної майстерності. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*, 17, 91–96. Ніжин: Видавець П. П. Лисенко.

55. Сотська, Г. І. (2015). Неперервна мистецько-педагогічна освіта в контексті сучасних вимог. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*, 2(11), 217–223. Київ: НАПУ.

56. Федоришин, В. І. (2014). Акмеологічний напрям побудови особистісних стратегій музично-педагогічної діяльності студентів інститутів мистецтв. В кн. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 14: Теорія і методика мистецької освіти*. (Вип. 16(21), ч. 2, с. 17–21). Київ.

57. Шадріна, А. В. (2013). Сутність та види особистісного потенціалу майбутнього вчителя. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*, 29(82), 405–409. Ніжин: Видавець П. П. Лисенко.

58. Шевченко, І. А. (2018). Інноваційне навчання вчителів природничих дисциплін на основі інтеграції формальної, неформальної та інформальної освіти. *Science Review*, 6, 3(10), 75–79. Київ: НАПУ.

59. Юник, Т. І. (1996). *Вдосконалення методики запам'ятовування музичного тексту як засіб розвитку виконавської майстерності студентів-піаністів*. (Дис. канд. пед. наук). Київ.

60. Yunyk, D., Yunyk, I., Yunyk, T., Burnazova, V., & Kotova, L. (2018). Memory of subjects of communication: The structural and functional components. *Journal of History Culture and Art Research*, 7(3), pp. 469–479.

Інтернет-ресурс:

61. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_ped_2021_3_27

62. <http://education-ua.org/ua/articles/872-neformalna-ta-informalna-osvita-navishchovoni-nam-potribni>

63. <http://education-ua.org/ua/articles/873-neformalne-navchannya-chi-neformalna-osvita-vvedennya-novikh-terminiv-chi-pidmina-ponyat>